

សង្ខេបប្រតិបត្តិ

២០២២ * ២០២២

របាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានរួមមានដប់ដំណាក់កាលដែលផ្តល់ការពិពណ៌នាយ៉ាងទូលំទូលាយពីរបៀប
បដិសេធការនៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានសំរាប់គម្រោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ដែលបាន
សិក្សា និងរកឃើញនូវហេតុប៉ះពាល់ទៅលើបរិស្ថាន និងសង្គមរបស់គម្រោង រួមជាមួយនឹងការលើកអនុសាសន៍នានា
សំរាប់វិធានការណ៍បន្ថយ ដែលគម្រោងត្រូវអនុវត្តតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ទំរង់នៃការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់
បរិស្ថាន ធ្វើឡើងស្របទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ស្តីពីការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់
បរិស្ថាន និង ពង្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានរៀបចំដោយក្រសួងបរិស្ថាន ។

១- សេចក្តីផ្តើម

គម្រោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ (Lower Se San 2 HPP) ជាគម្រោងខ្នាតធំដែលតំរូវអោយ
ធ្វើការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន (EIA) ក្រោមច្បាប់នានារបស់កម្ពុជា។ EIA ពិនិត្យមើលពីសក្តានុពល
នៃហេតុប៉ះពាល់ទៅលើបរិស្ថាន និងសង្គម ហើយរៀបចំវិធានការណ៍បន្ថយចំពោះហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន
នីមួយៗក្នុងកំឡុងពេលមុនសាងសង់ ពេលសាងសង់ និងដំណាក់កាលប្រតិបត្តិ ដើម្បីកាត់បន្ថយហេតុប៉ះពាល់
អោយនៅតិចបំផុតតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

EIA ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមហ៊ុនឃីខនសាល់ធើនខេមបូឌា (KCC) នៅក្រោមកិច្ចសន្យាពីក្រុមហ៊ុន
ទី១ ផារីវ អិនជិនឡើវីង ខនសាល់ធើន (PECC1) កំពុងធ្វើការសិក្សាពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពទាំងមូលសំរាប់គម្រោង នៃ
អគ្គិសនីវៀតណាម(EVN) ដែលជាក្រុមហ៊ុនប្រទេសវៀតណាម ធ្វើការវិនិយោគលើគម្រោងសេសានក្រោមទី២នេះ ។
ការចុះអនុសារណៈយោគយល់ MOU រវាង EVN និង ក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និង ថាមពល (MIME)
បានចុះហត្ថលេខានៅក្នុងខែ មិថុនា ២០០៧ អោយ EVN ដើម្បីធ្វើការសិក្សាពីសមិទ្ធិលទ្ធភាព ។ របាយការណ៍ EIA
នេះបានរៀបចំឡើង ចាប់ពីខែមករា ដល់ ខែកក្កដា ២០០៨ ។

គោលបំណងគន្លឹះរបស់គម្រោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ គឺដើម្បីបំពេញបង្កប់តំរូវការថាមពល
រយៈពេលមធ្យម និងវែងរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ដូចជាការនាំចេញថាមពលមួយចំនួនដែលលើសពីតំរូវការ ។
គម្រោងនេះឆ្លើយតបផងដែរ ទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រថតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលអណត្តិទីបី ដែលទាក់ទងទៅនឹងការ
អភិវឌ្ឍន៍វិស័យថាមពលអោយគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមតំរូវការសំរាប់ថាមពលអគ្គិសនីដែលមានតម្លៃទាប ។ គោលបំណង
សំខាន់ផ្សេងទៀតគឺដើម្បីធានាបានថាការបង្កើតថាមពល និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់វាដល់ប្រទេសជាតិ គឺត្រូវ
បានថ្លឹងថ្លែងឡើងយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នទៅនឹងហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់បរិស្ថាន និងសង្គម ដែលវានឹងបង្កឡើងជា
ពិសេសនៅលើតំបន់ខាងក្រោម និង ខាងលើខ្សែទឹករបស់តំបន់គម្រោង ។

ព័ត៌មានដែលប្រមូលបានសំរាប់ការរៀបចំរបាយការណ៍ EIA គឺបានពីប្រភពទិន្នន័យសិក្សាជាក់ស្តែង និង ប្រភពទិន្នន័យមានស្រាប់ប្រយោជន៍សិក្សាចាស់ៗ ដែលរួមមាន សត្វព្រៃ ត្រី និង ការស្ទង់មតិទៅលើសង្គម ការសម្ភាសន៍/ការប្រជុំជាមួយសហគមន៍ និងការសំយោគឯកសារ ជាពិសេសរបាយការណ៍ដែលមានស្រាប់ទៅលើ សត្វព្រៃ ត្រី និង ការស្ទង់មតិផ្នែកសង្គមដែលមានពីមុនមកនៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

២. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង និយតកម្មផ្សេងៗ

រោងចក្រវារីអគ្គិសនីដែលបានស្នើឡើងគឺស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់ពីអាជ្ញាធរអគ្គិសនីកម្ពុជា និង ក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និង ថាមពល ។ ភ្នាក់ងារជាច្រើនផ្សេងទៀតមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងគំរោង សំណើនេះដោយរាប់បញ្ចូលទាំងក្រសួងបរិស្ថាន (MoE) ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ (MAFF) ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (MEF) ក្រសួងគ្រប់គ្រងដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ (MLMUPC) និង ក្រសួងធន ធានទឹក និង ឧតុនិយម (MoWRAM) ។

ច្បាប់ និង គោលការណ៍ណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធសំរាប់គំរោងនេះរួមមាន៖

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (១៩៩៣)
- ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និង ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ (១៩៩៦)
- ព្រះរាជក្រិតស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ (១៩៩៣)
- អនុក្រិតស្តីពី ដំណើរការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន (១៩៩៩)
- អនុក្រិតស្តីពី ការត្រួតពិនិត្យការបំពុលទឹក (១៩៩៩)
- អនុក្រិតស្តីពី ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់រឹង (១៩៩៩)
- ច្បាប់ដីធ្លី (២០០១)
- ច្បាប់ព្រៃឈើ (២០០២)
- ច្បាប់គ្រប់គ្រងធនធានទឹក (២០០៧)
- គោលនយោបាយធនធានទឹកថ្នាក់ជាតិ (២០០៤)

៣. ការពន្លឿនវារីគំរោង

គំរោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសានក្រោមទី២ ជាគំរោងថាមពលវារីអគ្គិសនីដែលមានទីតាំងនៅលើទន្លេ សេសាន នៅក្នុងឃុំចំនួនបួនក្នុងស្រុកសេសាន (ឃុំភ្នក ស្រែគរ តាឡាត់ និង ឃុំក្បាលរមាស) ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ប្រទេសកម្ពុជា និងមានចំងាយប្រហែល ១,៥គម ខាងក្រោមចំនុចប្រសព្វទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក និងមាន ចំងាយប្រហែល ២៥ គម នៃខ្សែទឹកខាងលើនៃទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

គម្រោងនឹងមានតម្លើងនូវកាប៉ាស៊ីតេ ៤០០មេហ្គាវ៉ាត់ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីដល់ខេត្តដែលនៅជុំវិញ និងធ្វើការ នាំចេញទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ។ វានឹងទាក់ទងផងដែរក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់ដែលមានរយៈពេល ៤ ឆ្នាំ និង ប្រើប្រាស់កំលាំងពលកម្មប្រហែល ៣០០០ នាក់ ។ គម្រោងនេះជាគម្រោងប្រភេទ BOT (សាងសង់ ប្រតិបត្តិការ និងផ្ទេរ) ហើយដែលមានតម្លៃវិនិយោគសរុប ៨១៦,២៣ លានដុល្លារអាមេរិក ។

សមាសធាតុសំខាន់ៗ របស់ទំនប់មានដូចជា៖

- ទំនប់មេ៖ ទំនប់ចាក់ដីស្មើសាច់ដែលមានប្រវែងសរុប ៨គម កំពស់ខ្ពង់ទំនប់ ៨៣ម លើនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ ឬ ប្រហែល ៤០ម ខ្ពស់ជាងបាតទន្លេ និងមានទទឹងខ្នងលើ ៨ម ។
- អាគារផលិតថាមពលនៅលើច្រាំងខាងឆ្វេង បំពាក់ដោយ ទូរឺន ៥ គ្រឿង ដែលមួយគ្រឿងៗមាន កាប៉ាស៊ីតេ ៨០ មេហ្គាវ៉ាត់ ។
- សំណង់ទ្វារទឹកបង្ហូររាងចតុកោណដែលមានវិមាត្រ ១៥ម x ១៦ម ហើយមាន ១២ប្រលោះទ្វារ អនុលោម ទៅតាមការវិភាគរបបជលសាស្ត្ររបស់ធារទឹកទន្លេ ។
- អាងស្តុកទឹកដែលមានកាប៉ាស៊ីតេស្តុកចំណុះ ១,៧៩ ពាន់លានម៉ែត្រគូប និង ផ្ទៃលិចទឹក ៣៣៥ គម^២ នៅពេលដែលនីវ៉ូទឹកក្នុងអាងស្តុកឡើងដល់កំពស់ ៧៥ម (តំរូវអោយមានការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ១០៥២ គ្រួសារនៅ ក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីចំនួន ៦ កន្លែង) ។
- សមាសធាតុជំនួយផ្សេងៗជាច្រើនទៀតរួមមាន ច្រកទឹកចូល សន្ទះបិតបើក ទីលានបំបែកភ្លើង (switch yard) 220Kv, ប្រឡាយបញ្ចេញពីអាគារផលិតថាមពល (tailrace) អាគាររដ្ឋបាល និងអាគារប្រតិបត្តិការ ។

គម្រោងមានដំណាក់កាលសំខាន់ៗបី៖ ដំណាក់កាលរៀបចំប្លង់ (ដំណាក់កាលបច្ចុប្បន្ន ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៨- ២០០៩) ដំណាក់កាលសាងសង់ (ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៤) និង ដំណាក់កាលប្រតិបត្តិ (ចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៥ ឡើងទៅ) ។ គេរំពឹងថាទំនប់មានអាយុដំណើរការបាន ១០០ ឆ្នាំ ។

គម្រោងនេះត្រូវការជាចាំបាច់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការអគ្គិសនីបច្ចុប្បន្ន និងអនាគត របស់ប្រទេស ដែល គេទស្សន៍ទាយថានឹងកើនឡើងនៅក្នុងឆ្នាំខាងមុខ ហើយដើម្បីភ្ជាប់ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ផ្សេងទៀតនៅក្នុងប្រទេស និង ក្នុង តំបន់ទាំងមូល ។

៤. បរិស្ថានដើម

a) បរិស្ថានរូបសាស្ត្រ

លក្ខណៈជាទេសភាពនៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោង គឺជាដីដែលមានចំណោតបន្តិចម្តងៗឡើងទៅរកតំបន់ ខ្ពង់រាបនៅក្នុងខេត្តរតនគិរី ដែលរួមមានជាចំបងនូវព្រៃឈើ និងទន្លេ ប៉ុន្តែក៏មានដីមួយចំនួន ជាដីលំនៅដ្ឋាន និង ដីកសិកម្មផងដែរ។ បាតទន្លេសេសាននៅទីតាំងទំនប់មានរយៈកំពស់ជាមធ្យម ៤០ម ធ្យូងទៅនឹងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ ហើយបាតទន្លេនៅតំបន់អាងស្តុកទឹកផ្នែកខាងលើមានរយៈកំពស់ប្រហែល ៦០ម ធ្យូងទៅនឹងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ ។ អាកាសធាតុមានលក្ខណៈជាអាកាសធាតុម៉ូសុងដែលមានរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ដែលមានរយៈពេល ៦ខែ ក្នុងមួយ រដូវ ។ រដូវប្រាំងចាប់ពី ខែវិច្ឆិកា ដល់ខែមេសា និងរដូវវស្សា ពីខែឧសភា ដល់ខែតុលា ។ ជាទូទៅគុណភាព ខ្យល់មានលក្ខណៈល្អប្រសើរ លើកលែងតែនៅតំបន់ជិតផ្ទះមានភាពហុយនៅក្នុងរដូវប្រាំង ។

ទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពកដែលហូរកាត់តាមតំបន់គំរោង គឺជាដៃសំខាន់របស់ទន្លេមេគង្គ ហើយទន្លេទាំង ពីរមានប្រភពដើមនៅលើខ្ពង់រាបភាគកណ្តាលរបស់ប្រទេសវៀតណាម។ ទន្លេសេសានមានប្រវែងសរុប ៤៦២ គ.ម (ដែលប្រវែង ២៥២ គ.ម ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា) និង មានផ្ទៃរងទឹកភ្លៀង ១៨.៨៨៨ គ.ម^២ ហើយទន្លេ ស្រែពកមានប្រវែងសរុប ៥២០ គ.ម (ដែលប្រវែង ២៤៥ គ.ម ស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា) និងមានផ្ទៃរងទឹកភ្លៀង ៣០.៩៤២ គ.ម^២ ។ ធារទឹកមធ្យមរបស់ទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក នៅក្បែរតំបន់គំរោងគឺ ៦៣៣ ម^៣/វិនាទី និង ៦៦៧ ម^៣/វិនាទី។ គុណភាពទឹករបស់ទន្លេនៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោងមានលក្ខណៈធម្មតា ហើយនីវ៉ូទឹក ក្រោមដីស្ថិតនៅប្រហែល ៨ម នៅរដូវប្រាំង។ កំរិតកកនៅក្នុងទន្លេទាំងពីរមានកំរិតខ្ពស់។ ស្នាមប្រេះភូគព្ភសាស្ត្រ មួយចំនួនមានវត្តមាននៅក្បែរតំបន់គំរោង ហើយនៅឆ្នាំ ១៩៧៨ រញ្ជួយដីមួយដែលបានកត់ត្រាមានកំរិតរង្វាស់ ៥.២ Richter បានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់គំរោង ។

b) ធនធានអេកូឡូស៊ី

បរិស្ថានអេកូឡូស៊ីដែលមាននៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោង រួមមានតំបន់មួយចំនួនដែលទាក់ទងទៅនឹង ព្រៃឈើទាំងមូល (ជាធម្មតាពពួកព្រៃ deciduous dipterocarp) និង ពពួកសត្វមានជំរកនៅក្នុងទឹកទន្លេ ដែល អាចមានផ្ទុកនូវពពួកពូជសត្វកំរ និង សត្វកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ (ដូចជា ខ្នឹង ទន្សោង រមាំង និង បក្សីមួយចំនួនទៀត) ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅមានតំបន់ដែលរងការខូចខាតមួយចំនួនទៀតផងដែរ ដែលកើតមានពីការកាប់ ឈើពីអតីតកាល និង ផលប៉ះពាល់ដោយការតាំងទីលំនៅ និងការបរបាញ់ ។ ការកាប់ឈើដោយជ្រើសរើស និង ការប្រមូលអនុផលព្រៃឈើនៅតែកើតឡើងនៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់គំរោង។ មានប្រហែល ៣០.០០០ ហត នៃតំបន់គំរោង (រាប់ទាំងតំបន់តាំងទីលំនៅដែលបានស្នើឡើង) ដែលបច្ចុប្បន្នជាដីព្រៃឈើ ។

តំបន់គំរោង លាតសន្ធឹងនៅក្នុងតំបន់អេកូឡូស៊ី ព្រៃស្ងួតទន្លេមេគង្គក្រោម (LMDFB) ជាតំបន់មួយទទួល បានស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ថាជាតំបន់មានសារៈសំខាន់ជាសាកលសំរាប់ការអភិរក្សជីវចម្រុះ ហើយក៏ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ដែល មានបក្សីសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ ដោយអង្គការ BirdLife ពិភពលោក ។ គេបានចាត់ទុកថា

មានប្រភេទពូជកំរ និងពូជកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើនរស់នៅក្នុង LMDFE រួមមាន ខ្លា ដំរី ខ្លឹម ទន្សោង ក្របីព្រៃ រមាំង ខ្លាឈ្លីមាស ខ្លាត្រី ខ្លាឃ្មុំខ្មៅ និងទោច ក៏ដូចជាពូជបក្សីជាច្រើនរួមមាន ក្រៀល និងពូជត្នាតផ្សេងៗ ជាច្រើនទៀត ។

ការសិក្សាពីសត្វព្រៃដែលធ្វើឡើងដោយ KCC ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ នៅរដូវប្រាំង បានរកឃើញថា ជាទូទៅមាន ទិន្នន័យដែលមិនពិតប្រាកដដែលមានទាក់ទងទៅនឹងការស្ទង់មតិ/ការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងតំបន់គំរោង ។ ការសិក្សាបាន រកឃើញពីការអង្កេតដោយផ្ទាល់នៅទីវាលរបស់ KCC និង តាមរយៈការពិភាក្សាជាមួយអ្នកភូមិចាស់ៗ និងអ្នកបរ បាញ់នៅក្នុងតំបន់ថា វត្តមានរបស់សត្វធំៗ ដូចជាទន្សោង ខ្លឹម ដំរីអាស៊ី ខ្លាឃ្មុំ ហើយអំបូរថនិកសត្វថ្នាក់ខ្ពស់ ឃើញមានដោយកំរ ប៉ុន្តែសត្វតូចៗដូចជាជ្រូកព្រៃ ឈ្នួស និងល្អិតដូចជាអន្សា និងអណ្តើក តែងតែប្រទះឃើញ ជាញឹកញាប់ ។

មានជម្រកត្រីធម្មជាតិយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក ទោះបីជាចំនួនត្រីកំពុងបានថយចុះ នៅប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗនេះដោយសារសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នានា កំនើនប្រជាជន និងប្រភេទឧបករណ៍នេសាទដែលបាន ប្រើប្រាស់ ។ មានពូជត្រីច្រើនជាង ១០០ ពូជ មានវត្តមាននៅក្នុងទន្លេទាំងពីរ ដែលក្នុងនោះពូជត្រីប្រហែល ៦៦% ធ្វើការបំណាស់ទី ។ គេបានកត់សំគាល់ថា ពូជត្រីមួយចំនួន បានធ្វើការផ្លាស់ទីជាទៀងទាត់ ពីបឹងទន្លេសាប និង ទន្លេមេគង្គ មកកាន់ទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក និងចេញពីទន្លេទាំងពីរនេះត្រឡប់ទៅវិញ ហើយពូជត្រីមួយចំនួន ទៀតមកពីកន្លែងយ៉ាងឆ្ងាយនៃដីសណ្តរទន្លេមេគង្គ ។

c) ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និង ធនធានសង្គម

ស្រុកសេសាន ដែលជាតំបន់មូលដ្ឋានរបស់គំរោង រួមមានឃុំចំនួនបួន ដែលមានប្រជាជនសរុប ១២.៩៦១ នាក់ ។ នៅខ្សែទឹកលើនៃតំបន់គំរោង មានភូមិជាច្រើនស្ថិតនៅតាមបណ្តោយទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក (ដែលភាគច្រើននៅតាមទន្លេសេសាន) ដែលមានចំនួនប្រជាជនសរុបប្រហែល ៤០.០០០ នាក់ ។ នៅខ្សែទឹកខាង ក្រោមនៃតំបន់គំរោង មានភូមិជាច្រើន និង ទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែងដែលមានប្រជាជនសរុបប្រហែល ៤៥.០០០ នាក់ ។

ការនេសាទ និង ការដាំដុះស្រូវគឺជាសកម្មភាពចម្បងរបស់អ្នកភូមិដែលរស់នៅតាមដងទន្លេ ។ ពួកគេក៏ដាំដុះ ប្រភេទដំណាំផ្សេងៗទៀតជាច្រើនផងដែរ ។ តំបន់កសិកម្មរបស់ស្រុកសេសាន (ស្រុកដែលភាគច្រើននៃអាងស្តុកទឹក តាំងនៅ) មានប្រហែល ៥១៦០ ហិកតា ។

ដោយប្រើប្រាស់តួរលេខចេញពីការសិក្សាត្រីដែលធ្វើឡើងដោយ KCC នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៨ រដូវប្រាំង គេបាន ប៉ាន់ប្រមាណថាចំនួនត្រីដែលបានចាប់នៅក្នុងទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក (នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា) មានបរិមាណ សរុបប្រហែល ៦៤៧ តោនក្នុងមួយឆ្នាំ ។

ភូមិដែលនៅតាមដងទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពកមានជនជាតិផ្សេងៗជាច្រើនដូចជា ចារ៉ាយ គ្រឹង ទំពួន ក្នុង ព្រៅ កញ្ចក់ ឡាវ ហើយហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅមានកំរិតកំណត់នៅឡើយ ដូចជាសាលារៀន មណ្ឌលសុខភាព និង ផ្លូវថ្នល់ជាដើម ។ ប្រជាជនជាច្រើនធ្វើដំណើរដោយទូកតូចៗឡើងចុះតាមទន្លេ ។ មានការងារតិចតួច ហើយប្រជាជន ភាគច្រើនរស់នៅតាមការចិញ្ចឹមជីវិតដោយសមាជីវ៉ា ។ មានតំបន់ទេសចរណ៍ពីរកន្លែងនៅជិតតំបន់គំរោង គួរអោយ កត់សំគាល់ ដូចជាទឹកឆាប្រដូរដែលស្ថិតនៅពីរិបី គឺឡូម៉ែត្រខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ ។ មិនមានតំបន់ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬ វប្បធម៌ដែលបានស្គាល់នៅក្នុងតំបន់ គំរោងទេ ។

មានព្រៃ និង ដីសម្បទានជាច្រើនដែលបានអនុម័តរួច ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់គំរោង ហើយ ៣១% នៃផ្ទៃក្នុងដែល បានស្នើឡើងស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សម្បទានដែលបានអនុម័តរួចរាល់ទាំងនោះ ។

៥. ផលប៉ះពាល់ និង វិធានការណ៍បន្ថយបន្ថយ

ក) ផលប៉ះពាល់ទៅលើធនធានបរិស្ថាន

ផលប៉ះពាល់ជាសំខាន់គឺការបាត់បង់ទីជំរករបស់ពពួលសត្វ និងរុក្ខជាតិ ដែលផ្ទុកទៅដោយពូជកំរ និង ពូជកំពង់រងគ្រោះមួយចំនួន ដែលជាលទ្ធផលរួមគ្នានៃផ្ទៃក្នុងដែលជន់លិច តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី និងការធ្វើ ផ្លូវវាងផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ។ ផ្ទៃដីព្រៃប្រហែល ៣០០០០ហិកតា និងត្រូវបំផ្លាញ ដែលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ពពួក សត្វព្រៃ ក៏ដូចជាប្រភេទសត្វកំពុងរងគ្រោះនៅក្នុងតំបន់ទាំងនេះ ។

ផលប៉ះពាល់ទៅលើត្រីនឹងមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដោយសារពូជត្រីជាច្រើនជាពូជដែលធ្វើការផ្លាស់ទី (ប្រហែល ៦៦%) ហើយផ្លូវធ្វើដំណើររបស់វានឹងត្រូវកាត់ផ្តាច់ដោយទំនប់ ។ ហេតុដូច្នេះនេះវា នឹងមានហេតុប៉ះពាល់ដល់ធន ធានត្រីនៅខ្សែទឹកក្រោមនៃទំនប់ ដូចជានៅទន្លេមេកង្ក និងនៅបឹងទន្លេសាបផងដែរ ។ ដោយសារឧបសគ្គនៃទំនប់ នឹងបណ្តាលអោយពូជត្រីមួយចំនួនបាត់បង់ ហើយធ្វើអោយថយចុះយ៉ាងខ្លាំងដល់ទិន្នផលត្រីប្រចាំឆ្នាំ ។

ទោះបីជាមានដី/ព្រៃសម្បទានរួចជាស្រេចដែលគ្របដណ្តប់តំបន់ទាំងនេះហើយក៏ដោយ ក៏ហេតុប៉ះពាល់នឹង នៅតែមានគួរអោយកត់សំគាល់ ដោយសារថាដី នឹងតំបន់ទន្លេយ៉ាងធំធេងទាំងនោះនឹងត្រូវបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ នឹងមាន ហេតុប៉ះពាល់ខ្លាំងទៅលើព្រៃឈើ និងជំរកសត្វព្រៃ ដោយសារការបាត់បង់ព្រៃឈើរាប់សិបពាន់ហិកតា ដោយសកម្ម ភាពគំរោង ។

គុណភាព និងបរិមាណទឹករបស់ទន្លេសេសាន នៅខ្សែទឹកក្រោមនៃទីតាំងទំនប់នឹងផ្លាស់ប្តូរផងដែរដែលប៉ះ ពាល់ដល់ទាំងប្រជាជន ត្រី និង សត្វព្រៃ ។ វប្បធម៌ក្នុងទន្លេនឹងធ្វើអោយបាត់បង់ដល់ការប្រែប្រួលកំពស់ទឹកតាម ធម្មជាតិនូវរដូវប្រាំង និងរដូវវស្សា ហើយគុណភាពទឹកទំនប់នឹងត្រូវថយចុះ ជាពិសេសក្នុងរយៈពេល សាងសង់ និងប៉ុន្មានឆ្នាំដំបូងនៃប្រតិបត្តិការ ដោយសារកកដី និងការបំបែកធាតុសារធាតុសរីរាង្គនៅក្នុងទឹក ។ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក

នៅខេត្តស្ទឹងត្រែងបានមកពីទន្លេសេកុង ដែលប្រសព្វគ្នាជាមួយទន្លេសេសានផងដែរ នៅចម្ងាយ ១០គម ខាងលើ ទីរួមខេត្ត ហើយគុណភាពទឹកនៃទឹកទន្លេអាចប៉ះពាល់ដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹករបស់ទីរួមខេត្ត ក៏ដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ទឹក សំរាប់ភូមិដែលមានទីតាំងនៅតាមដងទន្លេសេសានខ្សែទឹកខាងក្រោមរបស់ទំនប់ ។ សំណឹកដែលបណ្តាលអោយមាន ការកើនឡើងកំទេចកំណ និង កាកសំណល់ដែលបណ្តាលអោយកខ្វក់ទឹក អាចប៉ះពាល់ដល់គុណភាពទឹក ជាពិសេស ក្នុងកំឡុងពេលដំណាក់កាលសាងសង់ ។

ទីតាំងទំនប់លាតសន្ធឹងនៅក្នុងតំបន់ដែលមានស្នាមប្រេះភូគព្ភសាស្ត្រ ហើយមានកំណត់ត្រាពីការរញ្ជួយដី ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងតំបន់នេះមានរង្វាស់ ៥.២ Richter នៅឆ្នាំ ១៩៧៨ ។ នោះមានន័យថា តំបន់នេះអាច នឹងមានការរញ្ជួយដី ដែលអាចបង្កជាហេតុប៉ះពាល់នៅលើទំនប់ ឬ រចនាសម្ព័ន្ធដែលទាក់ទងប្រសិនបើវាកើតឡើង ។

គំរោងនិងបន្ថែមនូវបណ្តុំហេតុប៉ះពាល់ពីទំនប់នៅក្នុងតំបន់រងទឹកភ្លៀងនៃទន្លេសេសាន និងទន្លេស្រែពក មានជាអាទិ៍ ហេតុប៉ះពាល់ លើគុណភាពនិងបរិមាណទឹក លើជីវភាពនិងសុខុមាលភាពប្រជាជន និងលើសត្វព្រៃ ជាពិសេសប៉ះពាល់ទៅលើត្រី និងការវរសក្តិក្នុងទឹក ។

ខ) ផលប៉ះពាល់ទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមសេដ្ឋកិច្ច

ហេតុប៉ះពាល់ជាច្រើនដែលបានគូសបង្ហាញខាងលើ នឹងបង្កផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានផង និងសង្គមដោយ ផ្ទាល់ផង ។ គំរោងវារីអគ្គិសនីនេះ នឹងបង្កហេតុប៉ះពាល់លើជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជននៅក្នុង និងនៅជុំវិញតំបន់ គំរោង ជាពិសេសតាមរយៈការបាត់បង់ដី ការបាត់បង់ត្រី បញ្ហាគុណភាព និង បរិមាណទឹក និង ផ្លូវថ្នល់ ។

អាងស្តុកទឹកនិងបណ្តាលអោយមានការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅរបស់ប្រជាជនចំនួន ១០៥២ គ្រួសារ ដែលមានប្រជា ជនសរុបចំនួន ៤៧៥៤ នាក់ (ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៧) ឬ ១៥៧៩ គ្រួសារ ដែលមានប្រជាជនសរុបចំនួន ៦៥០៧ នាក់ (ទិន្នន័យប៉ាន់ស្មានឆ្នាំ ២០១១) ពីប្រាំពីរភូមិនៅក្នុងឃុំចំនួនបួនរបស់ស្រុកពសានទៅកាន់តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ។

គេបានដឹងថា តំបន់ស្នើសុំសំរាប់ការ តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី គឺតាំងនៅលើដី និងព្រៃសម្បទាន ដែលមានការ អនុម័តសំរេចរួចហើយ ដែលជាឧបសគ្គមួយគួរពិចារណានាពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត ។

គេបានកំណត់សំគាល់ឃើញថា ត្រីជាប្រភពអាហារចិញ្ចឹមជីវិតយ៉ាងសំខាន់ របស់អ្នកភូមិដែលរស់នៅតាម ដងទន្លេសេសាន និង ទន្លេស្រែពក (ប្រហែល ៤០០០០នាក់) ។ គេបាន ពិចារណាថាហេតុប៉ះពាល់សង្គមសេដ្ឋកិច្ច ចេញពីការបាត់បង់ត្រី គឺជាហេតុប៉ះពាល់យ៉ាងធំមួយរបស់ទំនប់ ។

ផ្ទៃដីកសិកម្មដែលមានស្រាប់របស់ស្រុកសេសានគឺ ៥២២០ ហត ។ ការបាត់បង់ដីកសិកម្មបណ្តាលមកពីអាង ស្តុកទឹកគឺ ១២១៦.៨ ហត ឬ ២៤% នៃផ្ទៃដីកសិកម្មសរុបនៅក្នុងស្រុកសេសាន ។ ទោះបីជាដីកសិកម្មត្រូវបានស្នើ

ជំនួសនៅក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីក៏ដោយ (តំរូវអោយមានការកាប់ឆ្ការដីព្រៃ) ក៏ការបាត់បង់ដីកសិកម្ម មានផលប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និង បរិស្ថាន ជាពិសេសក្នុងន័យនៃការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល ជីវភាព និង តំបន់ដីព្រៃឈើ ។

គម្រោងអាចមានហេតុប៉ះពាល់ដល់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹក និងសុខភាពប្រជាជនក្នុងមូលដ្ឋាន ដោយសារគុណភាព មិនល្អ អំឡុងពេលសាងសង់ និងប៉ុន្មានឆ្នាំដំបូងនៃប្រតិបត្តិការទំនប់ ។

ទំនប់នឹងបង្ការប្រជាជនមិនអោយធ្វើដំណើរតាមទូកឆ្លងកាត់ទីតាំងទំនប់ នៅពេលដែលទំនប់ត្រូវបានសាងសង់ ។ ប្រជាជនមួយចំនួននៅតែធ្វើដំណើរតាមទូករវាងភូមិខាងលើ និង ខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ ហើយប្រជាជន មួយចំនួនទៀតនៅតែធ្វើដំណើរយ៉ាងឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងស្ទឹងត្រែង ។

ក្នុងកំឡុងពេលគម្រោងសាងសង់ នឹងមានប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មប្រជាជនយ៉ាងច្រើនដល់ទៅ ៣០០០ នាក់ ដែលនឹងត្រូវរស់នៅក្នុងជំរុំការដ្ឋានសាងសង់ ។ ប្រសិនបើកម្មករគម្រោងមិនមានការគ្រប់គ្រងបានត្រឹមត្រូវទេ វានឹង មានហេតុប៉ះពាល់ដល់ផ្នែកសង្គមជាពិសេសទៅលើវប្បធម៌មូលដ្ឋាន និង ភូមិដែលនៅក្បែរគ្នាក្នុងន័យឥទ្ធិពលសង្គម ទៅវិញទៅមក និង ឥទ្ធិពលពីខាងក្រៅដូចជាការប្រើប្រាស់ថ្នាំញៀនជាដើម ។

ការធ្វើចរាចរក៏អាចបណ្តាលអោយមានហេតុប៉ះពាល់ដល់សង្គមផងដែរ ជាពិសេសផ្នែកសុខភាព តាមរយៈ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ ដែលទាក់ទងទៅនឹងបុគ្គលិកគម្រោង ជាមួយប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។ ការកើនឡើងចូលដីដែលបង្កបញ្ហា សុភាពផ្លូវដង្ហើមដល់ប្រជាជនដែលរស់នៅជិតផ្លូវថ្នល់ ជាពិសេសអំឡុងពេលសាងសង់ ។

ទឹកភ្លៀង ឬជួរមួយចំនួន ដែលស្ថិតនៅមិនឆ្ងាយផ្នែកខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ ដែលជាកន្លែងទាក់ទាញភ្ញៀវទេស ចរណ៍ ជាពិសេសភ្ញៀវក្នុងស្រុក ។ ការប្រែប្រួលលំហូរទឹកនៅក្នុងទន្លេអាចធ្វើអោយតំបន់នេះបន្ថយការទាក់ទាញ ទេសចរណ៍ និង អាចមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកលេងទឹក នៅពេលទំនប់បើកបញ្ចេញទឹក ។

សកម្មភាពសាងសង់គម្រោង នឹងមានហានិភ័យ ជាមួយនឹងគ្រាប់បែកបូមប៊ី ឬយោធាភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ ដែល បន្ទុះពីសម័យសង្គ្រាមនាអតីតកាល ។

៦. វិធានការណ៍កាត់បន្ថយសំខាន់ៗ

ម្ចាស់គម្រោងត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការណ៍បន្ថយបន្ថយចំពោះ ហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើបរិស្ថាន និងសង្គម ដូចតទៅ :

- បន្ថយផ្ទៃដីដែលរងផលប៉ះពាល់ ដោយសារអាងស្តុកទឹក និងតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី តាមរយៈការ កាត់បន្ថយកំពស់ទំនប់អោយបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

- តំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មី និងផ្លូវវាងផ្លូវជាតិលេខ ៧៨ ត្រូវមានទីតាំងនៅក្នុងតំបន់ដែលមានហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថានតិចតួចបំផុត ហើយថវិកាសាងសង់ជាបន្តបន្ទាប់ក្រុមហ៊ុនសាងសង់ទំនប់ ។
- ការដាំឈើជាសំណង និង ការផ្តល់ការផ្តួចផ្តើមពីការអភិរក្សសត្វព្រៃ និង ព្រៃឈើ នៅក្នុងតំបន់ដែលនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនទំនប់ ។
- ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មី ធ្វើឡើងដោយអនុញ្ញាតទៅតាម ផែនការគ្រប់គ្រងការតាំងទីលំនៅឡើងវិញ ហើយ ដី និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបានផ្តល់អោយ ត្រូវតែដូចទៅនឹងដី និង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលអ្នកភូមិមានពីមុន ឬប្រសើរជាងមុន ។ ការទូទាត់សងនឹងត្រូវផ្តល់ ដោយមានការចោទជាមួយអ្នកភូមិដែលរងផលប៉ះពាល់ និងយោងតាមទំរង់ផែនការតាំងលំនៅសារជាថ្មី ដែលបានអនុម័តដោយ IRC/MEF និងអន្តរក្រសួង ។
- មូលនិធិបរិស្ថាន នឹងត្រូវបង់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សំរាប់ហេតុប៉ះពាល់មិនអាចប៉ាន់ស្មានបាន និងផែនការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន រាប់បញ្ចូលទាំងការដាំឈើឡើងវិញ ឬកម្មវិធីការពារព្រៃឈើ និង អភិរក្សសត្វព្រៃនៅក្នុងតំបន់ ។
- កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងម្ចាស់គំរោង និង ម្ចាស់ដីនិងព្រៃសម្បទាន ត្រូវតែសំរេចបានការយល់ព្រមលើផ្ទៃដីឬផ្ទៃព្រៃ សម្បទាន ដែលនឹងត្រូវជន់លិចដោយអាងស្តុកទឹក មុនទំនប់ត្រូវបានសាងសង់ ។
- ទំនប់ត្រូវតែរៀបចំចម្លង់ និង សាងសង់អោយធន់ទ្រាំបានទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍រញ្ជួយដីក្នុងតំបន់ ។
- បោសសំអាតសំណល់គ្រាប់បែក និងយោធាភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ នៅទីតាំងសាងសង់ តំបន់តាំងលំនៅសារជាថ្មី និងការដ្ឋានយកដី ឬថ្ម នឹងត្រូវធ្វើ ដើម្បីជៀសវាងហានិភ័យដល់សុខភាព ។
- រុករក និងសំអាតជាតិគីមីពុល ។
- ធ្វើការជាមួយអន្តរក្រសួង និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីបង្កើតផែនការមួយ សំរាប់ប្រមូលយកឈើមានតម្លៃពីព្រៃដែលត្រូវលិចក្នុងអាងស្តុក សំរាប់ប្រើក្នុងគោលបំណងផ្សេងៗ មុននឹងពន្លិចទឹក ។
- ត្រួតពិនិត្យពីសំណឹក និងការរងករត្រឹមត្រូវ និង ការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ គួរត្រូវអនុវត្តជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលសាងសង់ ។
- ត្រួតពិនិត្យគុណភាព និង បរិមាណទឹកដែលនឹងត្រូវធ្វើយ៉ាងទៀងទាត់ នៅខាងលើ និងខាងក្រោមទីតាំងទំនប់ ហើយការខូចខាតគុណភាពទឹក ត្រូវតែធ្វើការកែលំអជាបន្ទាន់ ។
- ការខូចខាតផ្លូវដែលបង្កដោយចរាចរណ៍របស់គំរោង នឹងត្រូវតែធ្វើការជួសជុលជាបន្ទាន់ ហើយតម្លៃជួសជុលជាបន្តបន្ទាប់ម្ចាស់គំរោង ។
- ម្ចាស់គំរោងនឹងរៀបចំបទបញ្ជាមួយសំរាប់កម្មករគំរោង អោយគោរព វប្បធម៌ និងប្រពៃណីរបស់សហគមន៍ក្នុងមូលដ្ឋាន ។

- ម្ចាស់គំរោងនឹងត្រូវរៀបចំសញ្ញាសំគាល់សំរាប់ដាក់គ្រប់ផ្លូវ សញ្ញាសំគាល់ត្រូវមានបញ្ជាក់ផងដែរ ពីបញ្ហាប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ទៅតាមច្បាប់ផ្លូវទាំងអស់ ដែលត្រូវគោរពតាមយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន បទបញ្ជាចរាចរណ៍ ជាពិសេសការដាក់កំណត់ល្បឿន ។
- ទឹកកន្លែងសុខភាពគួរត្រូវផ្តល់អោយនៅតំបន់គំរោងសំរាប់កម្មករគំរោងដើម្បីជួយមិនអោយមានការរាតត្បាតជំងឺជាពិសេសចូលទៅដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។
- គ្រប់អោយបានត្រឹមត្រូវ រាល់សំណល់ពីការដ្ឋានសាងសង់ និងសំណល់មនុស្ស ពីជំរុំកម្មករ ។
- ផ្តល់កម្មវិធីទ្រទ្រង់កសិកម្ម ដល់អ្នកភូមិដែលរស់នៅតាមដងទន្លេ សេសាន និងស្រែពក ក្នុងខេត្តរតនគិរី និងមណ្ឌលគីរី ដូចជា (១) ការចិញ្ចឹមសត្វៈ គោ ក្របី មាន់ ទា ជ្រូក និងសត្វពាហនៈ ផ្សេងទៀត ។ (២) ការធ្វើប្រពលវប្បកម្មលើដំណាំស្រូវ បន្លែ និងដំណាំដទៃទៀត ។

៧. ការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ

អំឡុងពេលនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ EIA ការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈត្រូវបានពិភាក្សាពីគំរោងទំនប់ស្ទើស៊ុំ ទៅលើចំណុចសំខាន់ៗដែលនឹងអាច កើតចេញពីការអនុវត្តគំរោង ។ ការប្រជុំលើកទីមួយត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការជួបប្រជុំជាមួយសហគមន៍ដែលនឹងរងផលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ដោយសារគំរោង ។ កិច្ចប្រជុំលើកទីមួយនេះបានរៀបចំដោយក្រុមសិក្សារបស់ KCC នៅដើមខែកុម្ភៈ ២០០៨ នៅក្នុងឃុំចំនួន ៥ ដែលនឹងរងផលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ដោយគំរោង (ឃុំ ភ្នក ក្បាលរមាស ស្រែគរ តាឡាត និង ឃុំស្រែអង្រួង) ផ្នែកលើប្លង់រចនាគំរោងដំបូង ។ ការប្រជុំបានបង្ហាញ និងផ្តល់ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាននូវព័ត៌មានអំពីគំរោង និង ការរំលឹកពីបញ្ហាបរិស្ថាន ដែលអាចកើតឡើងជាលទ្ធផលរបស់គំរោងស្ទើស៊ុំ ។ បន្ទាប់ពីបានបង្ហាញព័ត៌មាន អ្នកភូមិដែលបានចូលរួមប្រជុំ ត្រូវបានចោទសួរជាសំនួរអំពីគំនិតចំណាប់អារម្មណ៍លើគំរោងស្ទើស៊ុំអភិវឌ្ឍន៍នេះ ហើយជាលទ្ធផលគឺ ៨៥% បាននិយាយថា ពួកគេមិនយល់ព្រមទៅនឹងគំរោងស្ទើស៊ុំនេះទេ ។

ការពិគ្រោះយោបល់លើកទីមួយដំណាក់កាលទីពីរត្រូវបានធ្វើដោយ PECCI ក្នុងកំឡុងខែមេសា ២០០៨ ហើយការប្រជុំនេះ សំដៅចំពោះប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ផ្ទាល់ដោយគំរោងទំនប់ និង ចាំបាច់នឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ ។ មុនពេលប្រជុំដំណាក់កាលទីពីរនេះឃុំមួយចំនួន និងប្រធានភូមិ ព្រមទាំងតំណាងមន្ទីរខេត្តមួយចំនួនបានចុះធ្វើទស្សនៈកិច្ចនៅតំបន់តាំងទីលំនៅសារជាថ្មីក្នុងប្រទេសវៀតណាម ដែលត្រូវបានស្ថាបនាដោយសារគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ទំនប់វិវត្តន៍ស៊ីយ៉ាលី (Yali) នៅលើទន្លេសេសានខាងលើ ។ លើសពីនេះទៀត គ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ ត្រូវបានជំរាបជូនពីផ្ទៃដីដែលនឹងត្រូវបានបាត់បង់ដោយសារគំរោង ហើយត្រូវបានផ្តល់ព័ត៌មានអំពីវិធានការណ៍សំណងដែលបានស្នើឡើងសំរាប់ការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីរបស់ពួកគេ ។ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ទាំងនេះរួចមក ការចុះស្ទង់មតិមួយត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ PECCI អំពីគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់

ថាតើប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់នៅពេលបច្ចុប្បន្នយល់ព្រម ឬ មិនយល់ព្រមជាមួយគំរោង ។ PECCI រាយការណ៍ថា មាន ៩៤% នៃប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ទាំងអស់បានយល់ព្រមជាមួយគំរោង ។

ការពិគ្រោះយោបល់លើកទីបី គឺការប្រជុំជាមួយនិងអ្នករួមចំណែកដែលបានប្រារព្ធឡើងនៅក្នុងទីរួមខេត្តស្ទឹងត្រែង នៅដើមខែ ឧសភា ២០០៨ ។ អ្នករួមចំណែកដែលបានអញ្ជើញអោយចូលរួម រួមមានតំណាងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង មន្ទីរពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់ខេត្តស្ទឹងត្រែង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ផ្នែកឯកជនផ្សេងៗដែលចាប់អារម្មណ៍ និង តំណាងក្រសួងបរិស្ថាន និង ក្រសួងឧស្សាហកម្មរ៉ែ និង ថាមពល ។ អភិបាល និងអភិបាលរងខេត្តស្ទឹងត្រែងក៏បានចូលរួមផងដែរ ។ បទបង្ហាញជា Powerpoint នៅក្នុងការប្រជុំនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយ KCC និង PECCI ដែលបានផ្តល់យ៉ាងលម្អិតពីប្លង់វិស្វកម្ម និង ព័ត៌មានសិក្សាបរិស្ថាន ។ សំនួរ/មតិយោបល់មួយចំនួនត្រូវបានសួរដោយ អ្នកចូលរួមពីរបីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ហើយ PECCI បានបញ្ជាក់បង្ហាញថា នឹងត្រូវយកគិតគូរពិចារណានៅក្នុងការសិក្សារៀបចំរបាយការណ៍ EIA ។

ការពិគ្រោះយោបល់មួយចំនួនទៀតត្រូវបានអនុវត្តនៅកន្លែងពេលស្ទង់មតិពីសង្គម និង សត្វព្រៃដែលបានធ្វើឡើងដោយ KCC នៅខែកុម្ភៈ ដល់ខែមេសា ឆ្នាំ ២០០៨ ជាមួយ អជ្ញាធរថ្នាក់មូលដ្ឋាន មេឃុំ និង NGOs មួយចំនួន ។

៨. សន្និដ្ឋាន

ទោះបីជាគំរោងរោងចក្រវារីអគ្គិសនីសេសសាន ២ នឹងផលិតនូវបរិមាណថាមពលយ៉ាងច្រើន (១៩៥៣.៩ GWh ក្នុងមួយឆ្នាំ) សំរាប់ខេត្តភាគឦសានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និង នាំចេញទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម (ប្រសិននៅសល់ពីតំរូវការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា) ។ ប្រភពថាមពលទាំងនេះនឹងជាកំលាំងយន្តការរុញច្រានការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គំរោងនេះនឹងបង្កអោយមានហេតុប៉ះពាល់សំខាន់ៗដល់សង្គម និងបរិស្ថាន មួយចំនួន ពោលគឺ ការបាត់បង់ព្រៃឈើ ការថយចុះនូវទិន្នផលត្រីធម្មជាតិក្នុងទន្លេសេសសាន និងទន្លេស្រែពក ព្រមទាំងក្នុងមេគង្គខ្សែទឹកខាងក្រោម និងបឹងទន្លេសាប ហើយនិងការតាំងទីលំនៅសារជាថ្មីចំនួន ១៥៧៩ គ្រួសារ ។

វិធានការណ៍កាត់បន្ថយដ៏មានប្រសិទ្ធភាព នឹងបន្តបន្ថយហេតុប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ដែលបង្កដោយគំរោងបានយ៉ាងច្រើន ។

របាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ជាឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់ជួយដល់អ្នកអនុម័តសំរេចក្នុងដំណើរការអនុញ្ញាតយល់ព្រម ដើម្បីឆ្លងកាត់ផែនការសេដ្ឋកិច្ច និងការបាត់បង់បរិស្ថាន ។

Draft